

APRÓ TÖRTÉNETEK

(részletek)

OBSITOS KATONA

Obsitos katona
Megtért falujába –
Messze földön maradt
Fél keze, fél lába.

A nyert ütközetben,
Most ki tudja, mit vesztett...
Kapott érte mankót
S csillogó keresztet.

„Nem kellesz mátkádnak!
– Megszólal mankója –
Lásd, ha én nem volnék,
Futna most karodba!”

„Harcoltál hazádért!
– Szólal az érdemjel –
Most eredj koldulni
S harcolj az ebekkel!”

A RÓZSAKIRÁLYNŐ

Virágos templomba
Gyűlnek, gyülekeznek,
Szép rózsakirálynőt
Díszben ünnepelnek.

Aranyruhás papok,
Fényes urak, úrnők
Környezik pompával
A rózsakirálynőt.

Leánypajtásai
Irigylik, csodálják,
Fejére teszik
Az erény koronáját.

Titkos mosoly szökik
Az úrfi ajkára –
Sápad a királynő,
Szúrja koronája...

A KÖLTŐ EBÉDJE

Egy beesett arcú ifjú
Jár-kel az utcán éhezve,
Délebédre szól a harang, –
Kisétál hát a ligetbe.

Félreeső padra leül,
Ráborul a lombok árnya;
Irigyen néz az élelmét
Porba' lelő kis bogárra.

Leng az illat... és fölötte
Madarak víg dala zendül...
Elfelejtí a bogarat
S verset ír a szerelemrül.

TITKOS BÚ

Repülni tanítja
Fiókját a fecske,
Ott szálldos előtte
Vígan csicseregve.

Kis kertjéből nézi
Szép asszony méházva –
Hej, az a kis madár
Boldogabb őnála.

El is mondja titkos
Búját a virágnak,
Virág a szellőnek,
Szellő a madárnak...

FÉLTETT KINCS

Búbánatos özvegyasszony
Sír a szoba szögletében –
Dobra ütök kis holmiját
A rideg törvény nevében.

Kis leánya bár szepeg is,
Könyörg összekulcsolt kézzel:
Hogyha mindent elvisznek is,
Csak bábuját ne vigyék el!

BÜSZKÉN ÁLL...

Büszkén áll a régi kastély,
Ósi címer homlokán –
Kopott ember el-elmereng
A hétágú koronán.

Nézi, nézi álmodozva
Azt az ismert koronát,
Minden ágán ledér nőknek
Látja gúnyos mosolyát.

„NINCSEN IDEHAZA!”

Fényes kastély ura,
Puha zsöllyeszéken,
Mulat a sok tarka
Szerelmi emléken.

Lenn a kapu előtt,
Csecsemővel karján,
Álldogál egy asszony,
Oly beteg, oly halvány!

Gróf úrral négyszemközt
Volna egypár szava –
Rámordul a portás:
„Nincsen idehaza!”

ALTATÓ

A hömpölygő Balog
Szép halottat viszen,
Bús habzene mellett
Úszik le a vizen.

Ölbeli kisedet
Szorít kebelére.
Ajka reá tapadt
Álmodó szemére.

A lehajló fűzek
Meg-megállítgatják –
„Jobb ez így, jobb ez így!”
Susogják... altatják.

A SZAMÓCÁS LEÁNY

Szóke kis lány az erdőben
Földi epret szedeget –
Pásztorifjú csókja édes,
Szamócánál édesebb.

Szóke kis lány szomoruan,
Szemlesütve megy haza.
Oldalánál a kis bárány
Nem tudja, hogy mi baja!

BOLDOGSÁG

Mikor a rózsafa
Pirosan viritott,
Boldogságra a lány
Szive is kinyilott.

Mikor a rózsafa
Levelét hullatta,
Boldogságát csak egy
Sirkereszt mutatta.

TEMETÉS

Temetik, temetik szegény árva költőt
A kórházi szolgák.
Koszorú nem fűdi, miről álmodozott,
Deszkekoporsóját.

Halottas kocsira durva kézzel lökik,
Koppan a koporsó...
Kocsis ásítzik... és isten nevében
Viszi lustán a ló...

. . . Egykedvűn elássák . . . És mikor otthagyják
Azt a kopár helyet:
Álma fölé a szél irgalomból sodor
Egy-két falevelet.

SZÁZSZORSZÉP JULISKA

Őszi verőfénytől
Ragyog a gróf kertje.
Százszorszép Juliska
Búslakodik benne.

Lecsüggesztett fővel.
Andalogva sétál,
S megszólal minden kis
Hervadó virágszál:

„Rózsafán, hajnalban
Hiába születél:
Kóron illatoztál.
Te is kóró lettél!

Szépség koronáját
Hiába viselted:
Csillogó semmiért
Magad eltemetted.

Nem találsz pihenést
A bíboros ágyon,
Hej, otthon találnál
Hófehér párnádon!

Megcsendül szívedben
A falu harangja,
Vágyakozó lelked
Hazacsalogatja.

S bánatot hoz a szél
Anyád sírhalmáról,
Keserű sóhajtást
Szeretőd ajkáról.

Hasztalan siratod
A patakot, völgyet:
Hegyek, erdők, halmok
Soh' se látnak többet.

Rózsafán, hajnalban
Hiába születél:
Kóron illatoztál.
Te is kóró lettél!

. . . Őszi verőfénytől
Ragyog a gróf kertje.
Százszorszép Juliska
Búslakodik benne.

Lehanyatlik a nap,
Szomorún néz rája –
Sárga falevél hull
Hervadó arcára.

LEVÉL

Levelet kapott a
Szegény Gyöngyi Klára -
Alélva rogyott le
Bársony pamlagára.

Mindennap könnyével
Sirta-ritta tele,
Hullott orcájáról
A rózs levele.

Addig-addig hullott,
Letették a sirba -
Hűtlen szerelem volt
A levélbe írva?

MEGSIRATTAM

Nagybetegen a kórházban
Hogy feküdtem,
Haldokolt egy ismeretlen
Ott mellettem.

"Mari!... Mari... - felsohajtott -
Csitt, hallgass csak!
Milyen szépen énekelnek
A madarak!"

Szállt az ének... lelke is szállt
Egy sohajban...
Nem volt, aki megsirassa -
Megsirattam!

A ZÁDORI HARANG

A zádori harang
Soh'se szólt oly búsan,
Mint amikor Virág Ilus
Feküdt koporsóban.

Szeretője húzta
A gyászos harangot:
Szive, lelke közepéből
Adott neki hangot.

Mikor elindultak
A kedves halottal:
Ugy sirt, úgy rítt az a harang
Teli fájdalommal.

Mikor a temető
Feleutján voltak:

Ugy sirt, hogy a koporsóra
Sorba ráborultak.

Mikor odaértek,
Hol ráborult a hant:
Ugy sirt, hogy megrepedt belé
A zádori harang.

TÉL VIRÁGA

Szegény özvegyasszony galyat visz a hátán,
Huhogat kezébe –
Kerülő behajtja, haragos szitokkal,
Az erdész elébe.

Kunyhónak ablakán sivít a fagyos szél,
Hajt a tél virága;
Kisfiú rásóhajt... Fázva, dideregve
Édesanyját várja.

HAZAJÖTTEK

Hazajöttek a katonák
A nagy háborúból,
Örömnap van a faluban,
Dal, zene vígan szól.

Csak a Papék Esztikéje
Nem akar örülni,
Gyöngybe' fürdő rózsarcát
Nem győzi törülni.

ORSZÁGÚTON

Országúton robog
Fényes úri hintó –
Arra megy egy lányka,
Gyöngye rózsabimbó!

Szegény édesanyja,
Oly beteges, halvány,
Karon ülő lányka
Sírdogál a karján.

Kidob az uraság
Egy krajcárt az útra –
„Ne sírjon, anyácskám,
Lesz kenyerünk újra!

Jaj, hova is esett,
Édes jó Istenem!
Mért dobta a porba,
Talán meg se lelem!”

HULLÓ CSILLAG

Holdsugaras Balog partján
Andalog egy barna kislány.
Búsan téved a csallitba,
Ahol megnyílt szíve titka.

Hull a csillag, fut az égről,
Kicsordul a könny szeméből.
Sóhaj rezeg falevelen:
„Hulló csillag a szerelem!”

KÚTRA JÁRÓ KISLÁNY

Megy a kislány vízért
A kis berki kútra,
Faluvégi kertből
Rózsa hull az útra.

Nagy szomjúság gyötri
Azóta a kislányt,
Korsójából, ejhaj,
Kifogy a víz mindjárt.

„Ne igyál, ne hozz már
Annyi vizet, szentem!”

„De mikor olyan jó,
Édesanyám, lelkem!”

BALLA FERI

Gombos Eszti Kun Palival
Együtt ment a fonóba,
Átölelte a szép legényt,
Mint a fát a folyóka.
Csalfa csókot, azt is nyomott ajkára,
Balla Feri az ablakon meglátta.

Balla Feri kis kalapja
De teli van virággal!
Minden este a nótáját
Húzatja a cigánnyal.
De hiába, mindhiába húzatja,
Bor mellett is Gombos Esztit siratja.

Sárgalevél hullásakor
Darumadár elszállott,
Balla Feri messzeföldön
Katonának beállott.
Balla Ferit senki többé nem látta –
Gombos Eszti várja, várja hiába.

MADÁRSZÓ

A szegény rab ablakára
Rászállott egy kismadárka.
Szomorú hír szomorún szól,
Akiért rab, csalfa lányról.

A menyasszony ablakára
Rászállott egy kis madárka.
Ott kocogtat, ott nyögdecselel
Szívszakadva minden éjjel.